

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Acta Synodalia Osnaburgensis Ecclesiae, Ab Anno Christi
MDCXXVIII.**

Brogberen, Johannes

Coloniae Agrippinae, 1657

Sequuntur Decreta Specialia Hujvs Synodi.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14298

SESSIO TERTIA.

A Prandio horâ primâ denuo majori campanâ Cathedralis Ecclesiæ, ad spatium mediæ horæ ad Synodum signum datum fuit. Illustrissimus horâ secundâ decantatis prius versis, cum suis perrexit ad Ecclesiam, & more solito à Venerabili Capitulo suo ad fores exceptus fuit. Processit deinde ad chorum, & thronum in eo sibi præparatum, induit se stola, pluviali & myrra. His sacris paramentis indutus, assumpto baculo pastorali descendit ex throno, & consistens ante altare majus, postquam Diaconus Synodalis facie ad Clerum versa cantavit, Orate, subjunxit antiphonam, reliquaque omnia ut in tertiâ Sessione

Synodi quinta fol. 308. peracta fuerunt.

In loco Synodali factâ ab Illustrissimo ad Clerum allocutione: Venerabiles & dilectissimi fratres, &c. ut in Pontificali; tertiam partem sermonis Synodalis subjunxit; duo scilicet fundamenta quibus illa media assequi, ac utiliter practicare possimus, nempe timorem Dei & Zelum proximi, quæ latius explicavit.

Finito sermone Synodali Secretarius Synodi genuflexus petiit an placeat Illustrissima S. C. legi decreta nonnulla, quæ specialiter pro hac Synodo ad usum Cleri consecuta fuerunt.

Annunte Illustrissimo, Secretarius ascendit suggestum, & publicavit decreta sequentia.

S E Q U U N T U R
D E C R E T A S P E C I A L I A
H V J V S S Y N O D I

D E C R E T V M P R I M V M.

M Erito dolemus, sicut in sacrificio Missæ celebrando diximus, difformitatem rituum ac cærimoniarum: ita etiam in habendis concionibus eam non observari à divini verbi Præconibus uniformitatem in rituali seu agenda Nostrâ præscriptam, quam omnino sub pœnis sequendam singulis denuo præscribimus, ac etiam Religiosos, ut eam pro populi ædificatione, suoque debito observent, monemus: si qui etiam Religiosi extranei ad munus concionandi debite admitti transeundo forsân dicturi sint ex cathedra, prius à Parochis Rectoribusque Ecclesiarum, desuper moneantur ac instruantur.

D E C R E T V M I I.

Nemo post hac tam in Civitate Nostrâ quam extra, funus Catholicæ defuncti alio modo deducat, & terræ mandet, quam in Agenda Nostrâ præscribitur, aut Nos ulterius ordinabimus: pro ut etiam de A catholicorum sepulturis statuemus.

D E C R E T V M I I I.

Cum idem defectus notatus fuerit in nuptiis celebrandis, & in Matrimonii sacramento administrando, idem volumus, ut scilicet in rituali Nostrâ desuper ordinata, atque in Synodis præcedentibus constituta ad amissim serventur. Præterea ob innumeros

abusus, quos in Nostra Diocesi irrepisse, & ulterius serpere intelligimus, volumus ac mandamus, ut diebus Dominicis ac festivis nulla sponsalia, matrimonia, aut baptismi nisi infantum revera ægrotorum, à Parochis admittantur, benedicantur aut administrantur, sed in alios dies differantur. Experientia enim docet per similes solemnitates diebus sabbatinis aut vigiliis præcedentibus abstinentias jejuniæque non observari: ipsis Dominicis ac festis manè divinum officium ob adornandas pompas & convivia negligi, totosque dies ad pietatem cultumque divinum institutos commellationibus, comotationibus, scurrilitatibus consumi, iramque Dei provocari: Si tamen, ut dictum est, urgenti necessitate baptismus tali die administrandus sit, omnia convivia prohibita, & in alterum diem rejicienda, mandabimus Nostris decretis specialibus politica spectantibus, cum de his agendum hic non sit.

D E C R E T V M I V.

VT copia rationum Ecclesiæ singulis annis à singulis Pastoribus ad Nos vel Vicarium Nostrum mittatur, ne bona dilapidentur, Nobisque status, bonorumque Ecclesiasticorum dispositio constet. Percipimus enim in aliquibus locis ultra 10, 12, & plures annos nullos computus præstitos, quod tantum negligentia Pastorum, qui debite urgere, & eos quorum interest monere deberent adscribendum

dum venit. Quare in posterum negligentes sine remissione multatos se sentiant.

DECRETVM V.

Declaratorium super sensu juramenti Pastoralis.

Cum etiam in hac Synodo circa interpretationem juramenti pastoralis, quod anno 1628 in Synodo Noltra majori par. 2. cap. 10. publicatum fuit, in verbis §. ultimi. *Frustrum anni, &c.* Item circa distributionem missionum, si quando Pastorem ante ejusdem solutionem, ex hac vita discedere contingat, dubia ab ipsismet Pastoribus mota sint; Illustrissima S. C. auditis rationibus dubitandi, praemisso per Decanatus scrutinio, re mature discussa, de consilio Pastorum, has quaestiones ita decidendas aestimavit. Ac primo quidem; quod si Pastorem, qui agros conseminavit, ante festum S. Iacobi mori contigerit, fructus usque ad S. Martini festum pro deservitura obligati sunt. Quod si vero post S. Iacobi festum mors contigerit, antequam agri conseminati sint, idem quod supra observetur: si vero agros jam conseminaverit, pacifice inter Executores & successorem habita ratione expensarum & onerum, nec non agrorum conseminatorum, super deservitura vel ad festum Paschae aut S. Iacobi conveniatur, aut ad Nos vel Officiale Nostrium recursus habeatur. Iura stolae vero subito ad adventum & deservituram Successori indistincte debeantur.

Alterum dubium circa Missaticum etsi id peritque in locis in fine anni circa festum Nativitatis Domini solvatur, ideoque durum videatur, ut is qui majori forte anni parte servivit, si tamen illum diem solutionis non supervivat, omni emolumento careat. Hinc de unanimi Pastorum consilio visum fuit expedire, ut pro rata anni seu deservitura inter defuncti executores, successoremque juxta regulas aequitatis dividatur. Ideoque auctoritate Noltra ordinaria praesentibus edicimus ac mandamus, ut in posterum supradicto modo difficultas haec determinata ac decisa sit & maneat, & secundum hoc omnes Nostri Iudices & Officiales procedant.

DECRETVM VI.

De Regularibus.

Cum etiam Regulares teneantur sub certis poenis publice legere aliquot decreta S. Congregationis ad ipsos spectantia, & quidem statutis temporibus per annum, ut illi facilius & commodius ea habere possint, placuit ea huic Synodo inferere, & succincte per capita praelegere: Ut autem ipsum tenorem totum habere possint, typo similiter huic

Synodo jungi curabimus; monentes interim omnes, & singulos ut Apostolicis mandatis, pro ut obligantur, satisfaciant.

Primum est. Constitutio Clementis VIII de largitione munerum, cum ejusdem confirmatione & declaratione facta ab Urbano VIII, sub poena privationis officii, vocisque tam activae quam passivae, Mense Januario legenda. *Vid. infr. sub lit. H. I.* secundum. Constitutio Urbani VIII de celebratione & onere missarum susceptarum, ne ex earum multitudine animae defraudentur sub certis poenis pro feria secunda post Dom. Adventus, ac feria sexta post festum Corporis Christi.

Decreta pro reformatione Regularium tam Monachorum quam Mendicantium cujusque Ordinis & instituti Clementis VIII. *Sub lit. L.*

Decretum ejusdem super casuum reservatione ab omnibus Regularibus superioribus observandum. *Sub lit. M.*

Ejusdem decretum super forma recipiendi Novitios Regularium ad habitum & professionem. *Sub lit. N.*

Institutiones super receptione & educatione Novitiorum Clementis VIII. *Sub lit. O.*

Decretas Congregationis Concilii Urbani VIII. jussu edita de Regularibus Apostatis & ejectis. *Sub lit. P.*

Decretum Urbani VIII de publicatione annua praefatorum & aliorum decretorum. *Sub lit. Q.*

Revocatio omnium privilegiorum contra Concilium Trid. Pii IV. *Sub lit. R.*

His decretis lectis, Illustrissimus per Officiale interrogari fecit omnes & singulos num aliquid habeant alterius pro utilitate Religionis, & status Ecclesiastici ac hujus Diocesis propendere? Omnibus vere tacentibus, post aliquam moram interjectam Illustrissimus pro conclusione Synodalis sermonis adduxit sex impedimenta quibus Diabolus nititur timorem Dei & Zelum proximi in nobis vel eripere vel impedire: Subjungendo ex probatissimi Authoris P. Ioannis Dominici Ottenelli Soc. Iesu, praeclearo libro, quem inscripsit, nonnulla bona monita, & casus conscientiae circa periculosam conversationem, anno 1646, edito Florentiae, horribilia exempla hujus nostrae aetatis ac saeculi, quae tum in Italia, tum in aliis locis contigere circa personas Ecclesiasticas; ac cum magno fervore sermonem conclusit, non sine fructu ut postmodum experientia docuit.

Exempla hac inventiones infra sub littera S.

Omnibus igitur, ut praesertim, divina cooperante gratia, ad majorem Dei gloriam, & Ecclesiastica disciplina reformationem peractis, Praemotores insisterunt pro conclusione Synodi, & reliqua juxta caerimonias priorum Synodorum Illustrissimo presidente peracta fuerunt. In fine proxima Synodus vernalis anni quinquagesimi sexti in feriam tertiam post Dominicam Oculi, quae erit 21 Martii, pro more indicta, ac praesens cum benedictione Episcopali intra sextam & septimam vespertinam

tinam in Ecclesia Cathedrali dimissa fuit. Duobus sequentibus diebus variæ ordinationes & expeditiones, & quæ alias necessariae resolutionis videbantur, ab Illustrissima S. C. decretæ & expeditæ fuerunt.

ET quia ego **CHRISTIANUS BROCKMAN** à supramemorato Reverendissimo & Illustrissimo Præside in Actuarius hujus sacre Synodi deputatus fui, decretorum Synodaliū promulgationi, reliquisque in ea pertractatis interfui, & in fidem eorundem propria manu subscripsi. Acta sunt hæc anno à partu Virgineo **M D C L V**, Pontificatus **SS. D. N. Alexandri Papæ septimi primo**, Mense & loco quibus supra, præsentibus Venerabilibus ac Eruditis Dominis **Antonio Zöllinger**, & **Nicolao Schaberg**, Cathedralis Ecclesiæ Osnabrugensis Vicariis ac respective Sacristanis, Notario publico, testibus, specialiter ad hoc requisitis, & fide dignis.

CHRISTIANUS BROCKMAN,
hujus Synodi Actuarius specialiter ad hoc deputatus, & Pastor in Wahlenherst, &c.

BVLLA